

NEUVOSTOLIITTO

AINEISTOA NEUVOSTOLIITON LEHDISTÖSTÄ

HUHTIKUUN 12. PNÄ 1948 No 19 (40)

Sopimus ystävydestä, yhteistoiminnasta ja keskinäisestä avunannosta Neuvostoliiton ja Suomen välillä

Huhtikuun 6. päivänä Moskovassa allekirjoitettu sopimus ystävydestä, yhteistoiminnasta ja keskinäisestä avunannosta Neuvostoliiton ja Suomen välillä on uusi saavutus taistelussa rauhan ja kansojen turvallisuuden puolesta. Paitsi sitä, että sopimus edistää ystävällisten suhteiden kehittämistä Neuvostoliiton ja Suomen kansojen välillä, se myötävaikuttaa myöskin rauhan lujittamiseen Euroopassa. Sopimuksella on kansainvälinen merkitys ja kaikki rauhaarakastavat kansat, kaikki rauhan kannattajat muissakin maissa tulevat tervehtimään sen allekirjoittamista suurella tyydytyksellä.

Neuvostoliitto allekirjoittaa ystävyys-, yhteistyö- ja keskinäisen avunannon

sopimuksen jälleen sellaisen maan kanssa, joka vielä äskeisessä menneisyydessä kuului sille vihamieliseen leiriin. Tässä ilmenee erikoisen voimakkaalla tavalla neuvostovaltion rauhaarakastava politiikka, jota se järkkymättä ja heikentymättömällä tarmolla on harjoittanut koko historiansa aikana. Kaikkivoittavaa totuutta Neuvostoliiton rauhaarakastavasta politiikasta ei voida mykistää eikä väärentää. Se raivaa itselleen tien kaikkien esteiden lävitse ja voittaa kaikki vaikeudet.

Neuvostoliittolais-suomalaiset neuvotelut ovat jälleen tuoneet ilmi kaiken sen Neuvostoliiton Suomen kansan riippumattomuutta ja valtiollista suvereenisuutta kohtaan osoittaman kunnioi-

tuksen, joka on Neuvostoliiton ulkopoliittikan luonteenomainen erikoisuus. Tämä ilmeni siinä, "että sopimuksen pohjaksi otettiin Suomen hallituksen esittämä luonnos" (V. M. Molotov), samoin kuin sopimuksen koko sisällössä. Voidaan täysin perustellusti sanoa, että neuvostoliittolais-suomalaiset neuvottelut, samoin kuin kaikki neuvottelut, joita Neuvostoliitto on käynyt suurten ja pienten valtioiden kanssa, ovat malliesimerkkejä kansainvälisestä yhteistyöstä osapuolien tasa-arvoisuuden pohjalla, molempinpuolisten etujen huomioonottamisen pohjalla, kansallisen riippumattomuuden ja valtiollisen suvereenisuuden keskinäisen kunnioittamisen pohjalla.

Solmiessaan ystävyys-, yhteistyö- ja keskinäisen avunannon sopimuksen on kumpikin hallitus lähtenyt siitä, että Neuvostoliitto ja Suomi ovat joutuneet ankarasti kärsimään Saksan hyökkäyksestä, että ne olisivat vastuussa kansoilleen, jos sallisivat sellaisen hyökkäyksen uusiintumisen ja että minkäänlainen kansallisen riippumattomuuden lujittaminen ei olisi mahdollista ellei ryhdyttäisi varovaisuustoimenpiteisiin Saksan hyökkäyksen mahdollisen uusiintumisen varalta. Juuri siitä syystä Neuvostoliitto ja Suomi sitoutuvat neuvottelemaan keskenään siinä tapauksessa, että Saksan tai jonkin sen kanssa liitossa olevan valtion taholta todetaan sotilaallisen hyökkäyksen uhka. Jos taas Suomi tai Neuvostoliitto joutuu Suomen alueen kautta tapahtuvan sotilaallisen hyökkäyksen kohteeksi Saksan tai jonkin sen

kanssa liitossa olevan valtion taholta, niin Suomi kaikin sen käytettävissä olevin keinoin tulee taistelemaan torjuakseen hyökkäyksen ja tarpeen vaatiessa sopii Neuvostoliiton kanssa välttämättömän avun myöntämisestä. Kumpikin osapuoli antaa vakuutuksen aikomuksestaan mitä vilpittömimmällä tavalla osallistua kaikkiin niihin toimenpiteisiin, jotka tähtäävät kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden ylläpitämiseen Yhdistyneet Kansakunnat-järjestön päämäärien ja periaatteiden mukaisesti.

Neuvostoliitto ja Suomi antavat vakuutuksen päätöksestään toimia yhteistyön ja ystävyys-hengessä kummankin valtion välisten taloudellisten ja sivistyksellisten siteiden edelleen kehittämiseksi ja lujittamiseksi.

Sopimus ystävydestä, yhteistoiminnasta ja keskinäisestä avunannosta Neuvostoliiton ja Suomen välillä on, kuten V. M. Molotov totesi, "tärkeä vaihe neuvostoliittolais-suomalaisten suhteiden kehityksessä". Perusta niille ystävällisille suhteille, jotka nyt on saatu aikaan kahden naapurivaltion kesken ja jotka ovat saaneet vahvistuksensa juuri allekirjoitetussa sopimuksessa, laskettiin neuvostovaltion syntyessä. Jo marraskuussa v. 1917 puhuessaan siitä, että on välttämätöntä saada loppumaan se viha Venäjän ja Suomen kansojen välillä, jota tsaarin hallitus oli keinoitekoisesti lietsonut, ja palauttaa luottamus niiden välille, toveri J. V. Stalin tähdensi, että "ilman Suomen kansan vapaan itsemääräämisoikeuden tunnustamista ei sellaisen luottamuksen palauttaminen ole ajateltavista

sa". Toveri Stalinin sanat saivat vahvistuksensa siinä historiallisessa tosiasiasa, että Suomi sai riippumattomuutensa neuvostovaltion kädestä. "Neuvostoliitto", sanoi V. M. Molotov käsiteltäessä Suomen rauhansopimusta Pariisin rauhankonferenssissa v. 1946, "on tehnyt melko paljon sen hyväksi, että Suomella olisi mahdollisuus elää siten kuin se tahtoo, mitä se oli epätoivoisesti koettanut saada Venäjän tsaarinhallitukselta".

Neuvostoliitto, uskollisena suurten ja pienten valtioiden riippumattomuutta kunnioittavalle politiikalleen, on omalta osaltaan tehnyt kaiken sen, mikä on ollut välttämätöntä normaalisten ja ystävällisten suhteiden kehitykselle Neuvostoliiton ja Suomen kansojen välillä. Mutta itse Suomessa ja sen rajojen ulkopuolella on ollut poliittisia toimihenkilöitä ja ryhmiä, jotka ovat yrittäneet tehdä Suomesta välikappaleen imperiaalistien etupyyteiden pelissä Neuvostoliittoa vastaan, demokratiaa vastaan tähdätyn rikollisen politiikkansa välikappaleen. Vastoin Suomen kansan etuja nämä piirit ovat estäneet sen lähenytymistä suureen naapurivaltioon.

Viime vuosikymmenen aikana ovat Neuvostoliiton ja Suomen väliset suhteet joutuneet kahdesti kovalle koetukselle. Nämä koettelemukset ovat osoittaneet Suomen kansalle, mihin vaaraan sen ovat saattaneet ne puolueet ja ryhmät, jotka ajoivat Suomea vihamielisen suhtautumisen tielle suurta naapurivaltakuntaa vastaan, joka aina ja kaikissa olosuhteissa oli kunnioittanut Suomen riippumattomuutta ja joka asian vaatimalla

huomaavaisuudella oli suhtautunut Suomen kansan kansallisiin etuihin. Suomen kansa on voinut vakuuttua Neuvostoliiton jalomielisyydestä, jota se osoitti sekä rauhanehdoissa maaliskuun 12. päivänä vuonna 1940 että solmittaessa rauhansopimusta helmikuun 10. päivänä vuonna 1947.

Neuvostoliiton politiikka, joka on pysynyt muuttumattomana Suomen suhteen aina siitä saakka kun se on ollut olemassa riippumattomana ja suvereenisena valtiona, on kantanut hedelmää. Raskaasta kokemuksesta Suomen kansa on tullut vakuuttuneeksi siitä, että vain ystävälliset ja hyvät naapuruussuhteet ja yhteistyö Neuvostoliiton kanssa voivat turvata Suomen kansallisen riippumattomuuden ja valtiollisen suvereenisuuden lujittumisen, turvata sen taloudellisen ja sivistyksellisen elämän rauhallisen kehityksen.

Ei ole salaisuus, että Suomen rajojen ulkopuolella on voimia, jotka mielellään syöksisivät sen uudelleen sille turmiolliselle Neuvostoliittoa vastaan kohdistuvan vihamielisen suhtautumisen tielle. Ei ole sattuma, että Suomen kanssa solmittavan ystävyys-, yhteistyö- ja keskinäisen avunannon sopimuksen johdosta nostettiin ulkomaisissa poliittisissa taantumuspüreissä ja sanomalehdistössä epäilyttävä häly, Suomelle annettuine provokatoorisine "neuvoineen", jotka lähentelivät suoranaista sekaantumista maan sisäisiin asioihin. Se, että Suomi ei ole antanut kaikkien noiden "neuvojen" vaikuttaa itseensä, todistaa vain sitä, että se on valmis noudattamaan

itsenäistä politiikkaa, jonka lähtökoh-
tana ovat sekä Suomen kansan omat
edut että rauhan lujittaminen Euroo-
passa.

Neuvostoliiton kansat ovat tervehti-
neet suurella tyydytyksellä neuvostoliit-
tolais-suomalaisen sopimuksen allekir-

joittamista. Niiden vilpittömiä tunteita
ja pyrkimyksiä ilmaisevat parhaiten V.
M. Molotovin sanat: "Eläköön ja lujittu-
koon liitto ja ystävyys Neuvostoliiton ja
Suomen kansojen kesken!"

Izvestija 8. 4. 1948

Ulkoasiainministeri Molotovin puhe

Herra Pääministeri, Herrat!

Neuvostoliiton ja Suomen välillä tä-
nään allekirjoitettu sopimus ystävyydes-
tä, yhteistoiminnasta ja keskinäisestä
avunannosta on tärkeä vaihe neuvosto-
liittolais-suomalaisten suhteiden kehi-
tyksessä. Tämä sopimus on suunnattu
Saksan hyökkäyksen uudistumista vas-
taan, ja se palvelee maittemme välisten
ystävällisten suhteiden kehitystä ja rau-
han lujittamista Euroopassa.

On myönnettävä, että tällaisen sopi-
muksen solmiminen on ratkaistavaksi
kypsynyt asia. Tämän mukaisesti lau-
suttiin neuvostohallituksen päämiehen
J. V. Stalinin tunnetussa kirjeessä Suo-
men presidentille, herra Paasikivelle toi-
vumus "luoda edellytykset maittemme
välisten suhteiden perinpohjaiselle pa-
rantamiselle rauhan ja turvallisuuden lu-
jittamiseksi".

Tämän johdosta on viime päivinä käy-
ty neuvostoliittolais-suomalaisia neuvot-
teluja sopimuksen solmimisesta, jolloin

sopimuksen pohjaksi otettiin Suomen
hallituksen esittämä luonnos. Neuvosto-
liittolais-suomalaisten neuvottelujen ai-
kana tehtiin myös välttämättömiä täs-
mennyksiä ja täydennyksiä kummankin
osapuolen esitysten mukaisesti.

Neuvostohallitus lausuu vakaumukse-
naan, että tämä sopimus tulee edistä-
mään laajaa ja ystävällistä yhteistoimin-
taa Neuvostoliiton ja Suomen kesken ja
että niin meidän valtioittemme kansat
kuin myöskin kaikki rauhan ja edistyk-
sen ystävät tulevat tervehtimään tämän
sopimuksen allekirjoittamista tyydytyk-
sellä.

Eläköön ja lujittukoon liitto ja ystä-
vyys Neuvostoliiton ja Suomen kansojen
kesken!

Sallikaa minun, Herra Pääministeri,
onnitella Teitä ja Suomen hallituksen
koko valtuuskuntaa sopimuksen allekir-
joittamisen johdosta, sopimuksen, joka
laskee uuden perustan neuvostoliittolais-
suomalaisille suhteille.

8 artikla

Tämä sopimus on ratifioitava ja pysyy voimassa kymmenen vuotta sen voimaantulopäivästä lukien. Sopimus tulee voimaan ratifioimiskirjain vaihtamisesta, mikä tapahtuu Helsingissä mahdollisimman pian.

Ellei kumpikaan Korkea Sopimuspuoli ole sanonut sopimusta irti vuotta ennen mainitun kymmenvuotiskauden päättymistä, se pysyy voimassa viisivuotiskausittain, kunnes jompikumpi Korkea Sopimuspuoli tekee vuotta ennen kulumassa olevan viisivuotiskauden loppua kirjallisen ilmoituksen aikomuksestaan lopettaa sen voimassaolo.

Tämän vakuudeksi valtuutetut ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen ja varustaneet sen sineteillään.

Tehtiin Moskovan kaupungissa 6 päivänä huhtikuuta 1948 kahtena suomen- ja venäjänkielisenä kappaleena, ja molemmat tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset.

SUOMEN TASAVALLAN PRESIDENTIN VALTUUTTAMANA

Mauno Pekkala.

(L. S.)

SNTLn KORKEIMMAN NEUVOSTON PUHEMIEHISTÖN
VALTUUTTAMANA

B. Молотов.

(L. S.)

J. V. STALININ PUHE

**Suomen hallituksen valtuuskunnan kunniaksi
huhtikuun 7. pnä 1948 pidetyillä päivällisillä**

Haluaisin sanoa muutaman sanan Neuvostoliiton ja Suomen välillä eilen allekirjoitetun ystävyys- ja keskinäisen avunantosopimuksen merkityksestä.

Tämä sopimus merkitsee käännettä maittemme välisissä suhteissa. Tunnettua on, että Venäjän ja Suomen välisissä suhteissa on 150 vuoden aikana vallinnut keskinäinen epäluottamus. Suomalaiset ovat suhtautuneet epäluottamuksella venäläisiin ja venäläiset suomalaisiin. Neuvostoliiton taholta yritettiin taannoin hälventää venäläisten ja suomalaisten välillä vallinnutta epäluottamusta. Tämä tapahtui silloin kun Lenin vuonna 1917 julisti Suomen riippumattomuuden. Se oli historian kannalta huomattava teko. Mutta valitettavasti tällä ei epäluottamusta

poistettu — epäluottamus pysyi epäluottamuksena. Tuloksena on ollut kaksi sotaa välillämme.

Haluaisin, että pitkästä keskinäisen epäluottamuksen kaudesta, jonka kuluessa me kahdesti olemme sotineet keskenämme, siirtyisimme suhteissamme uuteen kauteen — keskinäisen luottamuksen kauteen. On tarpeen, että solmimamme sopimus poistaa tämän epäluottamuksen ja luo uuden pohjan kansojemme välisille suhteille ja että se merkitsee suurta käännettä luottamukseen ja ystävyyteen molempien maiden välisissä suhteissa.

On tarpeen, että tämän ymmärtäisivät hyvin, eivät ainoastaan ne, jotka ovat läsnä tässä salissa, vaan myöskin ne, jotka ovat tämän salin ulkopuolella, sekä Suomessa että Neuvostoliitossa.

Ei pidä luulla, että kansojen välinen epäluottamus voidaan poistaa yhdellä kertaa. Äkkiä sitä ei saada aikaan. Pitkän aikaa säilyvät epäluottamuksen jäännökset, rippeet, joiden poistaminen vaatii paljon työtä ja taistelua, jotta voitaisiin luoda Neuvostoliiton ja Suomen keskinäisen ystävyyden perinteet, tehdä nämä perinteet kestäviksi.

On tasa-arvoisia ja epätasa-arvoisia sopimuksia. Neuvostoliittolais-suomalainen sopimus on tasa-arvoinen sopimus, sillä se on solmittu molempien osapuolten täydellisen tasa-arvoisuuden perustalle.

Monet eivät usko, että suhteet suuren ja pienen kansakunnan välillä voivat olla tasa-arvoisia. Mutta me neuvostoihmiset olemme sitä mieltä, että suhteet voivat ja niiden täytyy olla sellaiset. Neuvostoihmiset ovat sitä mieltä, että jokaisella kansakunnalla — niin suurella kuin pienelläkin — on omalaatuiset erikoisuutensa, oma erikoisluonteensa, joka kuuluu ainoastaan sille ja jota ei ole muilla kansakunnilla. Nämä erikoisuudet ovat se panos, jonka jokainen kansakunta antaa maailman kulttuurin yhteiseen aarreaittaan täydentäen ja rikastuttaen sitä. Tässä mielessä kaikki kansakunnat — pienet niin kuin suuretkin — ovat samanlaisessa asemassa ja jokainen kansakunta on yhdenvertainen minkä muun kansakunnan kanssa tahansa.

Tämän vuoksi neuvostoihmiset ovat sitä mieltä, että Suomi, vaikka se onkin pieni maa, esiintyy tässä sopimuksessa tasa-arvoisena osapuolena Neuvostoliittoon nähden.

Ei ole montakaan sellaista suurvaltain politiikkaa, joka pitäisi pieniä kansakuntia tasa-arvoisina suurten kansakuntien kanssa. Useimmat heistä katsovat pieniin kansakuntiin ylhäältä, yliolkaisesti. He ovat joskus valmiit menemään yksipuoliseen takuuseen pienten kansakuntien hyväksi. Mutta nuo poliitikot eivät yleensä puhuen ryhdy solmimaan tasa-arvoisia sopimuksia pienten kansakuntien kanssa, koska he eivät pidä pieniä kansakuntia veroisinaan.

Kohotan maljan neuvostoliittolais-suomalaiselle sopimukselle, sille käänteelle parempaan päin maittemme välisissä suhteissa, jota tämä sopimus merkitsee.

NEUVOSTOLIITTO

Neuvostoliiton lähetystön
sanomalehtiosaston julkaisu

AINEISTOA NEUVOSTOLIITON LEHDISTÖSTÄ

Toimittaja: Sirkka Virtanen

Toimituksen osoite: Hki, Raatimiehenk. 4 D 51 P. 64 967
